

21. 7. 2015

VeźmĚte, prosĚme, na vĚdomĚ, Źe text ělĚnku odpovĚdĚ platnĚ prĚvnĚ ťpřuvĚ ke dni publikace.

Forma hlasovacího lístku v insolvenčním řízení

Pro vĚřitele, kteřĚ v insolvenčním řízení chtějĚ hlasovat na schůzi vĚřitelů, můŹe vyuŹitĚ hlasování hlasovacĚm lístkem představovat mĚnĚ nĚkladnou variantu oproti osobnĚ ťčasti na schůzi vĚřitelů. NĚležitosti hlasovacího lístku jsou stanoveny v §§ 19 a 20 vyhlĚšky Ministerstva spravedlnosti ě. [311/2007](#) Sb., o jednacĚm řĚdu pro insolvenční řízení a kterou se provĚdĚjĚ nĚkterĚ ustanovenĚ insolvenčního zĚkona, ve znĚnĚ pozdĚjšĚch předpisů (dĚle jen „VyhlĚška“). Hlasovací lístky se podĚvĚjĚ na formulĚřĚch zveřejnĚnĚch Ministerstvem spravedlnosti.

Pro hlasování o přĚjetĚ reorganizačního plĚnu a podle § 346 zĚkona ě. [182/2006](#) Sb., o ťpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zĚkon), ve znĚnĚ pozdĚjšĚch předpisů („IZ“), a o přĚjetĚ způsobu oddluŹenĚ dle § 401 IZ jsou stanoveny speciĚlnĚ formulĚře.[1] Insolvenční zĚkon vyŹaduje, aby hlasovací lístek byl opatřĚn ťřednĚ ovĚřenĚm podpisem.[2] VĚřitelĚ vyuŹĚvajĚcĚ pro doručování hlasovacĚch lístků insolvenčnímu soudu datovou schrĚnku vřak v praxĚ ěasto chybujĚ, kdŹ nedoručĚ hlasovací lístek řĚdnĚ opatřĚnĚ ťřednĚ ovĚřenĚm podpisem. Tento ělĚnek obsahuje zamŹřlenĚ nad otĚzkou, jakĚmi způsoby lze hlasovací lístek podat, aby byla dodrŹena nĚležitost jeho opatřĚnĚ ťřednĚ ovĚřenĚm podpisem.

Pokud je hlasovací lístek doručĚn insolvenčnímu soudu v listinnĚ podobĚ (osobnĚ na podatelnu soudu nebo přostřednictvĚm poskytovatele pořtovnĚch sluŹeb) a obsahuje ťřednĚ ovĚřenĚ podpis, jakoŹ i dalřĚ nĚležitosti podle § 19 (popř. i § 20) VyhlĚšky, lze takovĚ hlasovací lístek oznaćit za formĚlnĚ bezvadnĚ.

V soućasnĚ dobĚ je vřak preferovĚno ěinit podĚnĚ elektronicky (datovou schrĚnkou). Lze uvaŹovat nad tĚmito variantami podĚnĚ hlasovacího lístku přĚsluřnĚmu insolvenčnímu soudu:

- datovou schrĚnkou, kdŹ samotnĚ formulĚř hlasovacího lístku je elektronicky podepsĚn,
- datovou schrĚnkou, kdŹ je zasĚlan hlasovací lístek, kteřĚ byl do elektronické podoby převeden přostřednictvĚm autorizovanĚ konverze dokumentu z listinnĚ podoby, v nĚž byl opatřĚn ťřednĚ ovĚřenĚm podpisem,
- datovou schrĚnkou, kdŹ formulĚř hlasovacího lístku nenĚ elektronicky podepsĚn,
- datovou schrĚnkou, kdŹ je zaslĚn oskenovanĚ hlasovací lístek, jeŹ byl opatřĚn ťřednĚ ovĚřenĚm podpisem,
- elektronicky (e-mailem), kdŹ samotnĚ formulĚř hlasovacího lístku je elektronicky podepsĚn.

PoznĚmka: Jak bude patřno z dalřĚho textu, je pro potřeby podepisování hlasovacího lístku lhostejno,

zda věřitel (či jeho zástupce) použije běžný či zaručený elektronický podpis. Z dalšího textu též vyloučí, které z výše uvedených variant lze použít, aby hlasovací lístek v insolvenčním řízení byl formálně bezvadný.

Právní úprava formy hlasovacího lístku v insolvenčním zákoně

Insolvenční zákon podávání hlasovacího lístku elektronicky, resp. datovou schránkou, vůbec neupravuje, což je rozdíl oproti § 97 odst. 2 IZ, který zní: *„Insolvenční návrh musí být v listinné podobě opatřen úředně ověřeným podpisem osoby, která jej podala, nebo v elektronické podobě jejím uznávaným elektronickým podpisem, nebo zaslán prostřednictvím její datové schránky; jinak se k němu nepřihlíží.“*

A contrario lze tudíž usoudit, že když to insolvenční zákon výslovně nestanoví, nelze úředně ověřený podpis na hlasovacím lístku v listinné podobě nahradit podáním hlasovacího lístku v elektronické podobě s uznávaným elektronickým podpisem nebo zasláním prostřednictvím datové schránky. Jedinou možností, jak zaslat formálně bezvadný hlasovací lístek insolvenčnímu soudu elektronicky (prostřednictvím datové schránky), je tudíž provést autorizovanou konverzi dokumentu v listinné podobě do dokumentu obsaženého v datové zprávě a tento („konvertovaný“) hlasovací lístek poslat datovou schránkou.

Per analogiam lze naopak dovést, že když insolvenční zákon stanoví shora uvedené pravidlo platné pro insolvenční návrh, je možné jej použít i na hlasovací lístek. To by znamenalo, že hlasovací lístek k tomu, aby bylo hlasování věřitele platné, stačí podat v elektronické podobě s uznávaným elektronickým podpisem, popř. jej zaslat prostřednictvím datové schránky.

Právní úprava legalizace a elektronických úkonů ve vztahu k hlasovacímu lístku

Vidíme, že logickým výkladem insolvenčního zákona dojdeme ke dvěma zcela opačným závěrům. Je tudíž nutné zamyslet se nad tím, proč se vlastně používá úředně ověřený podpis. Podle § 10 odst. 1 zákona č. [21/2006](#) Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů, *„se legalizací ověřuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní.“* Pro potřeby problematiky řešené tímto článkem tudíž ustanovení § 10 odst. 1 zákona o ověřování znamená, že hlasovací lístek je opatřen úředně ověřeným podpisem, aby bylo postaveno na jisto, že jej skutečně podepsal hlasující věřitel či jeho právní zástupce.

Zákon č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, výslovně neobsahuje ustanovení, dle kterého by bylo možné úředně ověřený podpis nahradit podáním učiněným prostřednictvím datové schránky. Rovněž zákon č. [227/2000](#) Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů, neříká, že (zaručený) elektronický podpis nahrazuje úředně ověřený podpis. Pro zodpovězení otázky, zda by elektronický podpis nebo zaručený elektronický podpis mohl, podobně jako úředně ověřený podpis, osvědčovat, že listinu (resp. datovou zprávu) podepsala konkrétní osoba, lze vyjít z pojmového vymezení těchto podpisů.

„Elektronickým podpisem se rozumí údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě. Zaručeným elektronickým podpisem se rozumí elektronický podpis, který splňuje následující požadavky:

- je jednoznačně spojen s podepisující osobou,
- umožňuje identifikaci podepisující osoby ve vztahu k datové zprávě,

- byl vytvořen a připojen k datové zprávě pomocí prostředků, které podepisující osoba může udržet pod svou výhradní kontrolou,
- je k datové zprávě, ke které se vztahuje, připojen takovým způsobem, že je možno zjistit jakoukoliv následnou změnu dat.“[3]

Jak je patrné, elektronický podpis ani zaručený elektronický podpis na rozdíl od úředně ověřeného podpisu nikterak neosvědčují, že daný dokument byl podepsán konkrétní osobou. Obdobně se vyjadřuje např. Čermák: „Běžný (prostý) elektronický podpis ... může za datovou zprávu připojit kdokoli, přičemž analýzou použitých elektronických prostředků nelze vůbec zjistit, kdo takový podpis připojil. Nanejvýš lze zjistit, z kterého počítače byla taková datová zpráva opatřená takovým podpisem odeslána. To ještě nevypovídá nic o tom, kdo tento počítač k odeslání zprávy fakticky užil, resp. zda datová zpráva představuje platný právní úkon osoby, jejíž jméno je k ní připojeno, tj. zda k vytvoření a odeslání datové zprávy došlo na základě svobodné a vážné vůle této osoby...

U zaručeného elektronického podpisu nebude situace o mnoho jiná. Nepopiratelnou důkazní výhodou zaručeného elektronického podpisu jistě je, že umožňuje vést snadno důkaz o tom, že elektronický podpis byl připojen k datové zprávě v té její podobě, v jaké je elektronicky podepsána, tj. že od okamžiku podpisu nedošlo k zásahům do jejího obsahu.“[4]

Podobně na internetových stránkách Ministerstva vnitra se lze dočíst: „Pokud je zvláštním zákonem stanovena povinnost opatřit podání úředně ověřeným podpisem, není možné systému datových schránek využít, resp. takové podání nelze považovat za bezvadné, a to ani v případě, že by bylo opatřeno zaručeným elektronickým podpisem. Zaručený elektronický podpis nenahrazuje úřední ověření podpisu dle ZO (zákon o ověřování, pozn.). V takovém případě by bylo nutné učinit podání písemně s úředně ověřeným podpisem.“[5] Ministerstvo vnitra zde sice hovoří o správním řízení, leč tento závěr lze vztáhnout i k řízení insolvenčnímu, neboť instituty legalizace a (zaručeného) elektronického podpisu jsou upraveny týmiž právními předpisy shodně bez ohledu na to, zda se jich používá v řízení správním, nebo insolvenčním.

Doporučení na závěr

Z výše uvedeného vyplývá, že lze věřitelům doporučit, aby hlasovací lístky doručovali na podatelnu insolvenčního soudu buď v listinné podobě s úředně ověřeným podpisem, anebo datovou schránkou (popř. elektronicky e-mailem) hlasovací lístek opatřený úředně ověřeným podpisem, který byl z listinné podoby do dokumentu obsaženého v datové zprávě nebo datovém souboru převeden prostřednictvím autorizované konverze dokumentů. Je-li datová zpráva posílána e-mailem, je vhodné průvodní e-mail opatřit zaručeným elektronickým podpisem.

Insolvenčními soudy bývá někdy akceptováno též hlasování pomocí hlasovacího lístku opatřeného zaručeným elektronickým podpisem (tj. nikoliv úředně ověřeným podpisem) a zaslání elektronicky datovou schránkou. Z procesní opatrnosti však nelze doporučit ani tuto variantu (resp. tyto dvě varianty), protože, jak bylo vidět výše, není jednoznačně doloženo, že hlasovací lístek podepsal věřitel, popř. jeho právní zástupce. Ostatní varianty (zaslání oskenovaného hlasovacího lístku datovou schránkou, popř. zaslání elektronicky nepodepsaného hlasovacího lístku datovou schránkou) pak vzhledem k výše uvedenému doporučit nelze a soudy nebývají ani akceptovány.

Ing. Mgr. Michael Šefčík,
advokátní koncipient

[Advokátní kancelář Zrůstek, Lůdl a partneři v.o.s.](#)

pobočka Brno
Orlí 36
602 00 Brno

Tel.: +420 515 917 160

e-mail: Michael.Sefcik@akpzl.cz

[1] Viz Formuláře. Insolvenční rejstřík: Justice.cz [online]. [Vid. 28. 6. 2015]. Dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[2] § 50 odst. 2 IZ.

[3] § 2 písm. a) a b) zákona o elektronickém podpisu.

[4] ČERMÁK, K. jr. Elektronický podpis – pohled soukromoprávní. Bulletin advokacie, 2002, č. 11-12, s. 64. ISSN 1210-6348.

[5] Přijímání a doručování písemností. Ministerstvo vnitra [online]. [Vid. 28. 6. 2015]. Dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenci při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenci – judikaturní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)

- Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?